

Sygn. akt III AUa 2111/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Mazur (spr.)
Sędziowie:	SSA Grażyna Horbulewicz SSA Michał Bober
Protokolant:	Wioletta Blach

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2013 r. w Gdańsku

sprawy K. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do świadczenia przedemerytalnego

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 3 października 2012 r., sygn. akt VIII U 530/12

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, iż przyznaje K. S. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 10 lutego 2012 r.

Sygn. akt III AUa 2111/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 marca 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił K. S. prawa do świadczenia przedemerytalnego.

W odwołaniu od powyższej decyzji K. S. podniósł, iż jego stosunek pracy został w dniu 30 czerwca 2011 r. rozwiązany z przyczyn ekonomicznych, tj. likwidacji stanowiska pracy z inicjatywy pracodawcy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 3 października 2012 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do świadczenia przedemerytalnego począwszy od dnia 1 lutego 2012 r. Uzasadniając swoje stanowisko Sąd wskazał, iż K. S., ur. (...), w okresie od 1 grudnia 2008 r. do 30 czerwca 2011 r. był zatrudniony, na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, przez T. K. prowadzącego

działalność gospodarczą pod nazwą (...), Oprogramowanie, Bezpieczeństwo (...), (...) T. K., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku doradcy - starszego audytora.

W dniu 24 maja 2011 r. pracodawca złożył ubezpieczonemu ofertę rozwiązania z dniem 30 czerwca 2011 r. umowy o pracę, na mocy porozumienia stron, na podstawie art. 30 § 1 pkt 1 k.p. z uwagi na konieczność likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych.

Ubezpieczony przyjął ofertę, na skutek czego w dniu 31 maja 2011 r. strony zawarły porozumienie rozwiązujące z dniem 30 czerwca 2011 r. umowę o pracę.

W dniu 1 lipca 2011 r. pracodawca wystawił ubezpieczonemu świadectwo pracy, w którym podał, iż rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło w wyniku złożenia przez pracodawcę propozycji likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych. Umowa o pracę została rozwiązana w trybie porozumienia stron, na mocy art. 30 § 1 pkt 1 k.p.

W okresach styczeń - czerwiec 2010 r. T. K. zatrudniał na podstawie umowy o pracę 5 pracowników, w okresie lipiec - sierpień 2010 - 4, w okresie wrzesień 2010 - luty 2011 - 3, marzec - czerwiec 2011 - 2.

Od lipca 2011 r. T. K. nie zatrudnia pracowników.

Od 12 lipca 2011 r. ubezpieczony jest zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w G.. Do 19 lipca 2012 r. ubezpieczony pobierał zasiłek dla bezrobotnych.

W dniu 9 lutego 2012 r. ubezpieczony złożył w organie rentowym wniosek o świadczenie przedemerytalne. Ubezpieczony wykazał 42 lata, 5 miesięcy i 22 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Od 17 lutego 2010 r. ubezpieczony jest objęty 4-letnią ochroną przedemerytalną.

Analizując zasadność zaskarżonej w niniejszym postępowaniu decyzji pozwanego Sąd wskazał, iż przesłanki nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego reguluje przepis art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252 ze zm.). Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 pkt 5 powołanej ustawy, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2008 roku Nr 45, poz. 415 ze zm.), w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat kobiet i 35 lat mężczyzn.

Świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta (łącznie) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna; w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych; złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Przekładając powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy, Sąd ustalił, iż ubezpieczony pobierał zasiłek dla bezrobotnych, był zarejestrowany jako bezrobotny, a w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych. Nadto ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nie przekraczającym 30 dni od dnia wydania przez PUP dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, ukończył 60 lat oraz legitymuje się stażem ubezpieczeniowym w wymiarze ponad 35 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Zgodnie z przepisem art. 2 ust. 1 pkt 29 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ilekroć w ustawie jest mowa o przyczynach dotyczących zakładu pracy, oznacza to:

- a) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników,
- b) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych,
- c) wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy;
- d) rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika na podstawie art. 55 § 11 k.p. z uwagi na ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec pracownika.

Postępowanie dowodowe przeprowadzone przez Sąd I instancji wykazało, iż w stosunku do ubezpieczonego rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło z powodu likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych. Logicznym jest twierdzenie ubezpieczonego, iż wobec okoliczności, że jest objęty tzw. ochroną przedemerytalną, pracodawca, mając zamiar zlikwidowania jego stanowiska pracy, nie wypowiedział mu umowy o pracę. W niniejszej sprawie rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło w wyniku złożenia przez pracodawcę propozycji likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, przy czym strony zgodziły się na takie jej rozwiązanie w trybie porozumienia. W miejsce ubezpieczonego nie została zatrudniona inna osoba, co oznacza, iż faktycznie jego stanowisko pracy zostało zlikwidowane.

Skoro zatem ubezpieczony spełnił wszystkie przesłanki, o których mowa w art. 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, to zasadnym było przyznanie mu prawa do żądanego świadczenia, o czym Sąd, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 129 w zw. z art. 100 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych orzekł, jak w sentencji.

Apelację od wyroku wywiódł pozwany zaskarżając go w części dotyczącej przyznania wnioskodawcy prawa do świadczenia przedemerytalnego poczynawszy od 1 lutego 2012 r. do 9 lutego 2012 r. i wnosząc o jego zmianę w części ewentualnie uchylenie w części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Uzasadniając swoje stanowisko skarżący wskazał, iż nie kwestionuje przyznania ubezpieczonemu prawa do świadczenia przedemerytalnego od dnia 10 lutego 2012 r. Jednocześnie wskazał, iż jak wynika z akt wniosek o świadczenie przedemerytalne K. S. złożył w dniu 9 lutego 2012 r., a zatem – zgodnie z treścią art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych - prawo do żądanego świadczenia przysługuje od następnego dnia po dniu złożenia wniosku tj. od dnia 10 lutego 2012 r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego zasługuje na uwzględnienie w sposób skutkujący zmianą zaskarżonego wyroku i przyznaniem K. S. prawa do świadczenia przedemerytalnego od dnia 10 lutego 2012 r.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że apelacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ograniczyła się do zakwestionowania orzeczenia Sądu I instancji jedynie w części dotyczącej daty przyznania ubezpieczonemu prawa do świadczenia przedemerytalnego, którego to prawa pozwany nie zakwestionował, dzieląc w tym zakresie stanowisko Sądu Okręgowego.

W ocenie Sądu Odwoławczego, orzeczenie Sądu I instancji w zakresie daty przyznania żądanego przez wnioskodawcę świadczenia istotnie nie jest trafne, albowiem zasadną jest poczyniona przez pozwanego uwaga, iż ubezpieczony w dacie, w której Sąd przyznał mu prawo do świadczenia przedemerytalnego, tj. w dniu 1 lutego 2012 r., nie złożył jeszcze wniosku o prawo do świadczenia, a zatem przyznanie mu go począwszy od wskazanej daty nie było prawidłowe.

Podkreślić należy, że zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252) prawo do świadczenia przedemerytalnego ustala się na wniosek osoby zainteresowanej, od następnego dnia po dniu złożenia wniosku wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 3, przez które należy rozumieć dowody uzasadniające prawo do świadczenia przedemerytalnego, w tym decyzje o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub informacje o upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 2 ust. 3, a także dowody wymagane do ustalenia prawa do emerytury oraz jej wysokości, określone przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Powołany przepis, odmiennie zatem niż określający początkowy moment powstania prawa do świadczeń przewidzianych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych art. 100 ust. 1 tej ustawy, nie wiąże powstania prawa do świadczenia przedemerytalnego z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa (za wyjątkiem wymienionych w art. 100 ust. 2 sytuacji, w których ubezpieczony pobiera zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wypłacane na podstawie przepisów Kodeksu pracy), lecz zawsze z dniem złożenia wniosku wraz z wymaganymi dokumentami, wskazując kategorycznie, iż prawo to ustala się (...) od następnego dnia po dniu złożenia wniosku wraz z wymaganymi dokumentami (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2012 r., II UK 209/11, LEX nr 1212666, M.P.Pr. 2012/8/395).

Jak wynika z jednoznacznych ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd I instancji, w pełni zaakceptowanych przez Sąd Apelacyjny, ubezpieczony złożył wniosek o świadczenie przedemerytalne w dniu 9 lutego 2012 r. Skoro tak, to prawo do wnioskowanego przez niego świadczenia, zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, mogło zostać ustalone dopiero od dnia 10 lutego 2012 r., tj. od następnego dnia po dniu złożenia wniosku.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny, podzielając stanowisko zaprezentowane przez pozwanego w apelacji, na mocy art. 386 § 1 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.